

Keskkond

Keskkonna peadirektoraadi ajakiri

Eurooplastele

Mida plastisupiga ette võtta?

EUROOPA
KOMISJON

keskkond

EFE juhtkiri

Uus tõuge elurikkuse ja kliimamuutuste strateegiatele

Euroopa Liit ja laiem rahvusvaheline üldsus lähevad 2011. aastale vastu suure tahtega leida lahendus kahele maailma pakilisimale probleemile: bioloogilise mitmekesisuse ehk elurikkuse vähenemisele ja kliimamuutustele. Nagu käesoleva ajakirjanumbri artiklites on kirjeldatud, saadi selleks tõuge kahtedelt rahvusvahelistelt läbirääkimistelt, mis toimusid üksteisest tuhandete kilomeetrite kaugusel.

Esimesel kohtumisel, mis peeti 2010. aasta oktoobris Jaapanis Nagoyas, võeti elurikkuse kaitseks vastu kümneaastane strateegiline rahvusvaheliste meetmete kava – see oli rahvusvahelisele elurikkuse aastale sobiv lõppakord.

Teistel läbirääkimistel 2010. aasta detsembris Mehhikos Cancúnis tehti sama olulisi edusamme võitluses kliimamuutustega. Seal pandi aasta varem Kopenhaageni läbirääkimistel sõlmitud poliitilised kokkulepped kirja ametlikus ÜRO dokumendis.

Euroopa Komisjon teeb need lubaduseks teoks. Uus strateegia, mille eesmärk on peatada 2020. aastaks elurikkuse vähenemine, on saamas viimast lihvi. Peale selle koostatakse praegu tegevuskava uuendusliku, vähese CO₂-heitega Euroopa majanduse saavutamiseks 2050. aastaks ja ühtlasi suurendatakse praktilist ja rahalist abi kliimamuutustest enim mõjutatud arengumaadele.

Mõlemal rahvusvahelisel konverentsil edastati jõulised sõnumid. Esimene ütleb, et mitmepoolsed läbirääkimised võivad olla viljakad, kui kõik osalised on asjale pühendunud. Teine sõnum seisneb selles, et Euroopa Liidul on rahvusvahelisel areenil väga suur mõju, kui kõik asjaosalised, eriti Euroopa Komisjon, vahetuv eesistujariik ja kõik liikmesriigid teevad tihedat koostööd, nagu suudeti teha nii Nagoyas kui ka Cancúnis.

KESKKONNATEEMAD INTERNETIS

Kas tahate teada, mida Euroopa Liit keskkonna kaitsmiseks teeb, mis on integreeritud tootepoliitika või millised on ökomärgise saamise tingimused? Kõige selle kohta saate teavet keskkonna peadirektoraadi veebilehelt: ec.europa.eu/environment/index_et.htm

ÕIGUSALANE TEAVE

Euroopa Komisjon ega ükski komisjoni nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas väljaandes leiduva teabe kasutusviiside eest; samuti mitte võimalike vigade eest, mis võivad vaatamata hoolikale ettevalmistusele ja korduvale kontrollimisele siiski ilmneda.

Trükitud taaskasutatud paberile, millele on antud ELi ökomärgis (ec.europa.eu/environment/ecolabel)

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2011
ISSN 1831-5771

© Euroopa Liit, 2011

© Illustratsioonid: Laurent Durieux

Allikale viitamisel on teksti reprodutseerimine lubatud.

Fotode reprodutseerimine ei ole lubatud.

Printed in Belgium

Keskfond Eurooplastele

ec.europa.eu/environment/news/efe/index.htm

TEAVE VÄLJAANDE KOHTA

Keskfond Eurooplastele on kord kvartalis ilmuv väljaanne, mida annab välja Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraat. See on saadaval bulgaaria, hispaania, tšehhi, saksa, eesti, kreeka, inglise, prantsuse, itaalia, leedu, poola, portugali ja rumeenia keeles. Tellimine on tasuta.

Võite ajakirja tellida, kasutades ajakirjas olevat tellimusvormi või internetis aadressil http://ec.europa.eu/environment/maillingregistration/main/mailling_reg.cfm

Peatoimetaja: Róbert Konrád

Korraldaja: Jonathan Murphy

Lisainfo saamiseks võtke palun ühendust teabeosakonnaga: <http://ec.europa.eu/environment/env-informa/>

Teave ja dokumendid:

<http://ec.europa.eu/environment/env-informa/>

Keskfond Eurooplastele veebileht:

<http://ec.europa.eu/environment/news/efe/index.htm>

Sisu

- 03 Enamik keemiaettevõtteid peab REACH-määruses sätestatud registreerimistähtjast kinni
- 04 Uus üleilmne elurikkuse vähenemisega võitlemise strateegia
- 06 ELi silmanähtav mõju Cancúni lepingutele
- 08 Selgusid uued Euroopa rohelised pealinnad
- 09 Vanast toiduõlist saab biokütus
- 10 Elektri- ja elektroonikaseadmeid käsitlev õigusakt uues etapis
- 11 Kokkulepe kaubikute CO₂-heite piiride kohta
- 12 Meri plastisupist puhtaks
- 14 Rohkem tähelepanu toidujäätmetele
- 15 Uued väljaanded / Agenda
- 16 Lühidalt uudiseid

Enamik keemiaettevõtteid peab REACH-määruses sätestatud registreerimistähtajast kinni

REACH-määrus, Euroopa Liidu murranguline õigusakt, mille eesmärk on tagada kemikaalide ohutu käitlemine ja kasutamine kogu ELis, on jõudnud oma esimese verstapostini. Tähtajaks seatud 30. novembriks 2010 oli enamik kemikaale, sealhulgas kõige ohtlikumad, Helsingis asuvas Euroopa Kemikaaliametis registreeritud.

2007. aastal jõustunud REACH-määrus (kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist käsitlev õigusakt) on välja töötatud selleks, et tagada ELis käideldavate kemikaalide ohutus, soodustada selle olulise Euroopa tööstusharu konkurentsivõimet ning kaitsta inimeste tervist ja keskkonda.

Määruse esimene tähtis verstapost oli 30. november 2010. Pärast seda kuupäeva ei saa ettevõtteid enda toodetud või imporditud kemikaale ELis enam müüa, kui need pole Euroopa Kemikaaliametis registreeritud.

Keemiatööstus täitis oma õigusaktist tulenevaid kohustusi ja esitas ametile ühtekokku 24675 registreerimistoimikut. Äriühingud pidid registreerima kolme kategooriasse kuuluvaid kemikaale, mida nad toodavad või impordivad, kui nende kogused ületasid teatud aastamäära.

Esimesed olid kõige ohtlikumad (kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised) kemikaalid, mida kasutatakse rohkem kui üks tonn aastas. Samuti pidi registreerima vee-keskkonnale väga mürgised ained, mille kogus ületab 100 tonni aastas, ja kõik muud ained, mida ettevõtte käitleb üle 1 000 tonni aastas.

Ohutuse suurendamine

Seoses registreerimisega karmistasid paljud ettevõtteid juba nüüd oma ohutusnõudeid. Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtteid (VKE'd) osalesid registreerimises aktiivselt, kuigi sihtrühmaks olid suurte koguste kasutajad. VKE'd esitasid ligi 10% kõikidest toimetustest ja kemikaalide sagedaste kasutajatena saavad nad kasu ka menetluse käigus edastatavast selgemast ohutusteabest.

ELi õigusaktide kohaselt vastutavad just tööstusettevõtteid ELis kasutatavatest või müüdavatest kemikaalidest tulenevate riskide hindamise ja maandamise ning klientidele vajalike ohutusnõuannete andmise eest. Teave, mille ettevõtteid esimese registreerimisperioodi jooksul esitasid, edastatakse nüüd ettevõtjatele ja eraisikutele, kes nende tooteid kasutavad.

Euroopa Kemikaaliamet analüüsib kõigi saadud toimikute sisu, et tagada igakülgset nende vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele. Nüüdsest koondub tähelepanu järgmistele registreerimistähtaegadele, milleks on 2013. aasta (toodetud või imporditud kemikaalid, mille kogus ületab 100 tonni) ja 2018. aasta (sarnased ained, mille kogus ületab üht tonni).

Kõike esimesest „harjutusest“ õpitud võetakse arvesse, et tulevikus toimuks registreerimine võimalikult sujuvalt.

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/reach_intro.htm

http://echa.europa.eu/home_en.asp

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/chemicals/reach/index_en.htm

Uus üleilmne elurikkuse vähenemisega võitlemise strateegia

Nagoya bioloogilise mitmekesisuse konverentsil jõuti kokkuleppele kaugleulatuvas üleilmses elurikkuse vähenemisega võitlemise strateegias ja meetmetes, mis peaksid tagama, et planeedi ökosüsteemid võimaldavad ka tulevikus inimkonna heaolu. Kohtumise edukus õigustas mitmepoolseid läbirääkimisi, mille käigus püüti jõuda üleilmsele kokkuleppele pakiliste keskkonnaprobleemide lahendamise kohta.

Kümnes konventsiooniosaliste konverents (COP 10) peeti 18.–29. oktoobrini 2010 Jaapanis Nagoyas. Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni on ratifitseerinud 193 osalist. Ameerika Ühendriigid, Vatikan ja Andorra ei ole konventsiooniga ühinenud ning osalesid kohtumistel vaid vaatlajatena. Konverentsist võttis osa ligikaudu 18 000 inimest.

Eelmise aasta lõpus toimunud otsustaval kohtumisel suudeti täita kolm omavahel seotud eesmärki, mille osalised olid ise seadnud. Maailma bioloogilise mitmekesisuse ehk elurikkuse kaitseks võeti vastu kümneaastane strateegiline meetmete kava. Selles nõustuti, et 2020. aastaks tuleb toetust elurikkusele märgatavalt suurendada ja 2012. aastal on vaja luua elurikkusega seotud ressursside kasutuselevõtu eesmärgid. Peale selle võeti vastu uus rahvusvaheline protokoll, mis käsitleb juurdepääsu planeedi geneetilistele ressurssidele ja nende kasutamisest saadava tulu õiglast jaotamist.

Pärast tagasilööke, mis järgnesid 2009. aastal Kopenhaagenis korraldatud kliimamuutuste konverentsile, kaheldi alguses, et nii paljud väga erinevate prioriteetidega riigid on suutelised nõnda keerulistes küsimustes kokkuleppele jõudma. Need kahtlused ei pidanud aga paika. Tänu põhjalikule ettevalmistusele, eesistujariigi meisterlikkusele ja kõikide osaliste läbirääkimisvalmidusele suudeti sihile jõuda.

See saavutus aitas uuesti elu sisse puhuda ka mitmepoolsetele läbirääkimistele, nagu võis näha peatselt pärast seda Cancúnis peetud kliimamuutuste kõnelustel valitsenud positiivsest õhkkonnast.

Nagoya oli Euroopa Liidu jaoks uudne kogemus, sest sealsed kõnelused olid esimesed tähtsad läbirääkimised pärast Lissaboni lepingu jõustumist, millega korraldati ümber ELi esindatus rahvusvahelistel foorumitel. Tihe koostöö ja kohustuste hoolikas jagamine ELi eesistujariigi Belgia, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide vahel tagas liidu ühtse ja mõjusa esinemise ning ühehäälsed seisukohad.

Paljud Nagoyas kokku lepitud meetmed kajastuvad nüüd ELi enda edasipüüdlikus, praegu Euroopa Komisjonis lõplikul vormistamisel olevas strateegias, mille eesmärk on peatada elurikkuse vähenemine aastaks 2020.

Uus tõuge

Nagoyas vastu võetud strateegilise kavaga sätestatakse 2020. aastaks põhieesmärk ja viis strateegilist sihti 20 peaeesmärgina, mida tuntakse ka Aichi eesmärkide nime all. Need tuleks saavutada aastaks 2020 ja nende keskmes on elurikkuse vähenemise tähtsamad põhjused, elurikkuse avaldatava mõju vähendamine, elurikkuse kaitsmine kõikidel tasanditel, elurikkusest tuleneva kasu suurendamine ja parema suutlikkuse soodustamine.

Mõned neist on üldised eesmärgid, sealhulgas avalikkuse suurem teavitamine elurikkuse väärtustest ning nende loimimine riiklikesse ja kohalikesse arengukavadesse ja vaesuse vähendamise strateegiatesse, ressursside planeerimisse ning vajaduse korral ka riiklikesse arvepidamis- ja aruandlussüsteemidesse.

Teised on seotud kindlate sektoritega nagu kalandus, põllumajandus, vesiviljelus ja metsandus. 2020. aastaks peaks näiteks kõikide kalade, selgrootute ja veetaimede majandamine ja püük toimuma säästvalt. Kõikide looduslike elupaikade, sealhulgas metsade vähenemise määra peaks kümnendi lõpuks poole võrra alandama või kui võimalik, siis muutma selle nullilähedaseks.

Eesmärgid hõlmavad ka mõningaid konkreetseid sihte. 2020. aastaks peaks vähemalt

17% maismaa- ja siseveealadest ning 10% ranniku- ja merealadest kuuluma kaitsealade hulka. Maailma suurima kaitsealade võrgustiku programmiga Natura 2000 on Euroopa Liit andnud eristaatuse juba 18% le oma maismaast. Tähelepanu pööratakse ka ökosüsteemidele. 2020. aastaks tuleb taastada vähemalt 15% halvenenud seisundis ökosüsteemidest.

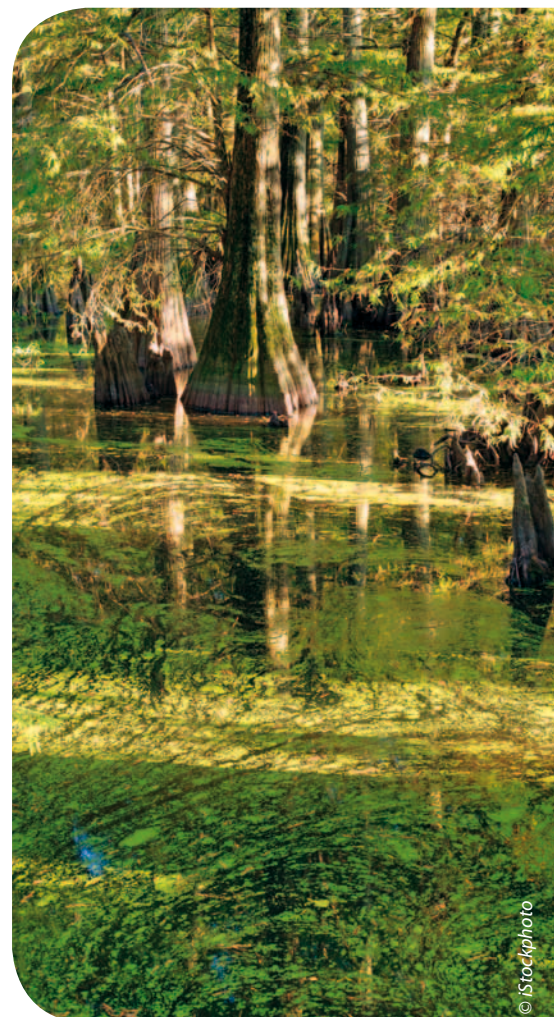
Järgmised sammud

Praegu keskendutakse Nagoyas saavutatud kokkulepete ratifitseerimisele ja rakendamisele. 2015. aastaks peaks jõustuma protokoll, mis käsitleb juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ja nende kasutamisest saadava tulu õiglast jaotamist. Selle eesmärk on viia ühiselt kokku lepitud juurdepääs geneetilistele ressurssidele ja nende kasutamisest saadava tulu õiglane jaotamine tasakaalu.

Samuti peaks 2015. aastaks kõik 193 konventsiooniosalist olema alustanud oma uuendatud riiklike elurikkuse strateegiate ja tegevuskavade rakendamist. Selle hõlbustamiseks püütakse käesoleval aastal luua kõige usaldusväärsemad näitajad, mille abil võetavaid meetmeid jälgida.

Konventsiooniosaliste järgmine proovikivi on kokkuleppimine paketiga seotud ressursside kasutuselevõtu, et tagada strateegilise kava tõhusaks elluviimiseks piisavad rahalised vahendid ja inimressursid. Praeguse ajakava kohaselt tuleks see kokkulepe saavutada 2012. aastal osaliste järgmisel kohtumisel Delhis.

Arutelud ei kujune kaugeltki lihtsaks, sest arengumaad esitavad eelkõige Euroopa Liidule ja Jaapanile rahalisi nõudmisi, et viimased aitaksid neil uusi bioloogilise mitmekesisuse eesmärgi täita. Piisavate vahendite otsingul peaks tähelepanu pöörama ka muudele allikatele peale riigi raha – näiteks erasektori ressurssidele ja uuenduslikele rahastamismehhanismidele.

© iStockphoto

Lisateave

<http://www.cbd.int/cop10/doc/>

ELi silmanähtav mõju Cancúni lepingutele

2010. aasta detsembris kohtusid Mehhikos Cancúnis ÜRO kliimamuutuste konverentsi raames maailma riikide ministrid. Konverentsi tulemusena valmis meetmepakett, mida nimetatakse Cancúni kokkuleppeks. Selles lähtutakse eelmisel aastal Kopenhaagenis tehtud esimestest sammudest ja see aitab sillutada teed õiguslikult siduva üleilmse kliimakaitseraamistiku loomiseni.

Euroopa Liitu esindas kõnelustel Connie Hedegaard. Keskkond Eurooplastele kohtus temaga, et küsida lisateavet.

Millised on kokkuleppe põhipunktid?

Me suutsime Cancúnis esmakordselt lisada ÜRO dokumenti mõned olulised eesmärgid. Esimene on see, et globaalset soojenemist ei tohi lubada rohkem kui 2° C üle tööstusajastu eelse temperatuuri. Teiseks kinnitasid riigid eelmisel aastal Kopenhaageni kokkuleppe raames antud lubadused heitkoguste vähendamise kohta. Cancúni kokkuleppes on veel kord välja toodud ka arenenud riikide lubadus leida arengumaade rahastamiseks vahendeid – 30 miljardit USA dollarit lühiajalises plaanis (2010–2012) ja 100 miljardit USA dollarit 2020. aastaks. Samuti suurendatakse läbipaistvust selles, kuidas riigid mõödavad ja kontrollivad oma heitkoguseid ning kuidas nad esitavad asjakohaseid aruandeid. Viimane asjaolu võib tunduda veidi tehniline, aga on tegelikult väga poliitiline, sest need reeglid on üliolulised selleks, et riigid oma lubadused ka täide viiksid. See oli tähtis uus läbimurre.

Kuidas on Cancúni kokkuleppe ja Kopenhaageni kokkuleppe omavahel seotud?

Cancúni kokkuleppe sisaldab kõiki Kopenhaageni kokkuleppe põhipunkte ja edasisi meetmeid, et muuta Kopenhaageni lubadused tegelikkuseks. Peale selle, et Cancúni kokkuleppe parandab läbipaistvust, viib see meid lähemale uue Rohelise Kliimafondi loomisele ning sisaldab üksikasjalikke otsuseid põhja ja lõuna vahelise tehnoloogiakoostöö parandamiseks, kokkulepet kliimamuutustega kohanemise kohta arengumaades ja mehhanismi, mis aitab peatada troopiliste metsade hävimise. Need on tähtsad otsused, mis viivad konkreetsete meetmeteni ja tugevdavad rahvusvahelist kliimapoliitikat.

Milliseid meetmeid ja samme võib nüüd selle tulemusena oodata?

EL ja tema partnerid pingutavad selle nimel, et Cancúni kokkuleppe rakendamine oleks läbipaistev. See tähendab ka edasist tööd ELis. Esitame varsti tegevuskava ülemineku kohta arukale ja uuenduslikule vähese CO₂-heitega Euroopa majandusele 2050. aastaks. Teeme seda keskkonna heaks, aga ka konkurentsivõime ja energiatõhususe tõhustamiseks. Üha suureneva rahvaarvuga maailmas on sõnadetagi selge, et võitjad on need, kes ei sõltu kõikuvatest naftahindadest ning suudavad pakkuda energiatõhusaid ja uuenduslikke lahendusi. Tänu 7,2 miljardi euro suurusele stardirahale, mida Euroopa on lubanud anda aastateks 2010–2012, laiendame veel konkreetseid meetmeid vähim arenenud maades ja neis riikides, mida kliimamuutused ohustavad kõige rohkem. Meie arenguaruanne selle kohustuse täitmise kohta võeti Cancúnis hästi vastu ja me plaanime seda maikuus uuendada.

Kuidas aitas EL kindlustada kokkulepet kõikide eri osaliste vahel?

Ei ole liialdus öelda, et ELi mõju tulemusel on olnud silmanähtav, nagu tões ka eesistujariik Mehhiko. ELi sammusammuline lähenemine, usk mitmepoolsetesse läbirääkimistesse ning meie konkreetne panus ja meie suhtumine Kyotosse aitasid tulemuse saavutamisele Cancúnis paljuski kaasa. Mitmetel ELi ministritel oli suur osa selles, et Cancúnis liiguti paljudes küsimustes lõplike kokkulepete poole hõlpsamalt. Suutsime tulemust mõjutada ka sellepärast, et Euroopa Liit oli läbirääkimiste algusest lõpuni üksmeelne. Komisjon, eesistujariik ja 27 liikmesriiki seisid üheskoos selle

© Euroopa Liit

eest, et Euroopa Liit täitis maailmaarenil kaalukat osa. Seda põhimõtet on tulevikus tähtis järgida.

Milliste valdkondadega olete eriti rahul ja kas miski valmistas ka pettumust?

Loomulikult oli suurim saavutus see, et suutsime muuta Kopenhaageni läbirääkimistel sõlmitud poliitilised kokkulepped, sealhulgas heitkoguste vähendamise lubadused, ÜRO dokumendiks ja saame hakata seda ellu viima. Peale selle olen rahul, et üldiselt tunnistatakse lõhet, mis lahutab praeguseks heitkoguste kohta antud lubadust ja eesmärki hoida globaalset soojenemist alla 2° C. Praeguste lubadustega on võimalik täita vaid 60% sellest eesmärgist. Tähtis oli öelda välja see, mis on ilmselge: me peame tegema rohkem, kui tahame hoida temperatuuri tõusu alla 2° C. See tehtigi dokumendis selgeks. Meie teine eelisküsimus oli suurem läbipaistvus. Cancúni kokkuleppe tulemusel on hakanud selguma, mida see tegelikkuses tähendab. Asjaolu, et näiteks selline riik nagu Hiina on nüüd nõustunud heitkoguste vähendamise tegevust käsitleva rahvusvahelise nõustamise ja

analüüsiga, on oluline märk, mis puudutab hoopis rohkemat kui kliimaläbirääkimisi. Nende ja teiste otsustega suutsime mitmepoolsetel kliimaläbirääkimistel hinge sees hoida. Meid ootab aga ees pikk ja kääneline teekond. On selge, et peame olema veel nõudlikumad, ja Cancún on meile näidanud, kuidas seda peaks tegema.

Kas peate õiguslikult siduvat raamistikku vajalikuks? Kui jah, siis mida tuleb selleni jõudmiseks teha?

ELi eesmärgiks jääb põhjaliku, laiaulatusliku ja õiguslikult siduva üleilmse kliimameetmete raamistiku loomine, mis aitab vähendada heitkoguseid kõikides tähtsamates majandusriikides – mitte ainult USAs, vaid ka suurtes tärkava turumajandusega riikides nagu Hiina ja India. Seda eesmärki ei ole lihtne saavutada. Ent Euroopa jätkab tööd üleilmse kokkuleppe nimel ja ta teeb seda nii rahvusvaheliselt, kahepoolselt, tähtsaimate partneritega kui ka ELi sees.

◎ Selgusid uued Euroopa rohelised pealinnad

Baskimaa pealinn Vitoria-Gasteiz Hispaanias ja Prantsusmaa läänerannikul asuv Nantes kannavad vastavalt 2012. ja 2013. aastal Euroopa rohelise pealinna tiitlit. Teatepulk võetakse üle kahelt esimeselt tiitlikandjalt – eelmise aasta võitjalt Stockholmilt ja käesoleva aasta roheliselt pealinnalt Hamburgilt.

Euroopa Komisjoni kava julgustab linnu arvestama linnaplaneerimise igas etapis kõigiti keskkonnaga. Et osutada väljavalituks, peab linn olema pidevalt järginud rangeid keskkonnanorme, seadnud uued säästva arengu eesmärgid ja olema teistele eeskujuks.

Kohtunikud kasutavad kandidaatide tiitliväärtisuse hindamiseks 11 keskkonnanäitajat,

2010. aasta detsembri keskel andis Stockholm tiitli üle Hamburgile. Tiitliga käib kaasas ametlik auhind – roheline raamat. Igale võitjale pühendatakse selles üks lehekülg ja rohelise pealinna aastal jääb raamat linna valdusse, kuni see antakse järglasele üle.

alates säästvast transpordist ja maakasutusest ning lõpetades bioloogilise mitmekesisuse ja õhukvaliteediga. Viimasel konkursil osales 17 kandidaati. Kaheteistkümnenda näitaja järgi hinnatakse linna teavitusoskusi. Kindlaid majanduslikke kriteeriume ei ole seatud, aga paljude keskkonnasäästualgatuste ja -uuen-duste tulemusel lisandub töökohti ja investee-ringuid ning see toob ilmset majanduslikku ja muud kasu inimeste igapäevaelule.

Vitoria-Gasteiz (elanike arv 240 000) on esimene rohelise pealinna tiitli pälvinud väike maismaalinn. Seal on juba üle kolmekümne aasta aktiivselt edendatud keskkonnasäästlikke ettevõtmisi. Nende hulka kuuluvad haljastööndi edukas loomine kesklinna ümber ning elurikkuse suurendamise, ökosüsteemide rikastamise ja elupaikade killustatuse vähendamise meetmed.

Pidevalt on teemaks veepuudus. Linn panustab veekvaliteedi ja -varustuse parandamisse, kadude vähendamisse ja säästliku tarbimise arendamisse. Viimase kümne aasta jooksul on tarbimine pidevalt vähenenud ja lõppeesmärk on vähendada kodumajapidamiste veekasutust alla saja liitrini inimese kohta päevas.

285 000 elanikuga Nantes on juba kaua kasutanud keskkonnahoidlike ühissõidukeid – see on esimene Prantsuse linn, kus võeti 1985. aastal edukalt kasutusele elektritrammid. Tänu sellele on vähenenud õhusaaste ja CO₂ heitkogus.

Kahe suure jõe, Loire'i ja Erdre'i ääres asuv linn on suutnud edukalt lisada oma rohe- ja veealad säästva veemajanduse programmi. Mitu Natura 2000 ala ja muud looduskaitseala peaksid peagi programmi lisanduma ning flora ja fauna kaitset peetakse esmatähtsaks.

Elurikkuse edendamisele pööratakse palju tähelepanu. Avalikke rohealadid majandatakse ökoloogiliselt; pestitsiidide kasutamist on vähendatud 85%. Linnas on ligi 90 mesinikku – mesilasi kasutatakse õhu kvaliteedi hindamiseks. Metsatukkade rajamiseks linna on istutatud tuhandeid puid.

Nagu Vitoria-Gasteiz, on ka Nantes võtnud endale eesmärgi vähendada CO₂ heitkogust isegi rohkem kui 20% võrra, mis on ELi praegune siht aastaks 2020. ◎

Lisateave

<http://www.europeangreencapital.eu>

🎯 Vanast toiduõlist saab biokütus

Portugalis võetakse programmi LIFE uuendusliku projekti raames kodumajapidamiste kasutatud toiduõli biokütusena uuesti ringlusse, et seda saaks kasutada kohaliku omavalitsuse sõidukites. Selle kavaga on suudetud kokku hoida jäätmeäitluse kulusid ja vähendada ka kohalikkude heitkogust.

Euroopa õigusaktide kohaselt peavad toitlustusettevõtted ja muud äriühingud kõrvaldama oma vana toiduõli teatud nõuete järgi. Ent kodumajapidamiste kohta sellised nõuded ei kehti. Seepärast muutub kodumajapidamistes tarvitatud õli Euroopas üha suuremaks jäätmeallikaks.

Portugalis Lissaboni lähedal asuva Oeirase linna jäätmehoolduse korraldajad said programmist LIFE toetust, mis võimaldab neid õli paremini ära kasutada ja selle biokütuseks muuta. Ühtlasi aitavad nad täita ELi eesmärki vähendada transpordiks kasutatavate fossiilkütuste nagu bensiini ja diislikütuse kasutamist.

Õli kogumiseks pandi linna elumupiirkondadesse 20 eri kohta spetsiaalsed mahutid. Igas mahutis on sisseehitatud mikroarvutisüsteem, mis mõõdab kogutud õli koguseid ja teavitab asjaomast asutust, kui on aeg mahuti tühjendada.

Programmi LIFE vahendite abiga arendati ka katsekeskust, kus kasutatud õli töötatakse ümber biodiislikütuseks. Protsess toimub kuumtöötusel, mille käigus vähendatakse õli viskoossust, nii et see sarnaneks fossiilsest allikast pärit diislikütuse struktuuriga. Õige viskoossuse saavutamine on tähtis selleks, et tagada kütuse õiged põlemisomadused ja vältida sõiduki mootori kahjustamist liigsete tahmaosakestega.

2009. aasta juuniks oli projekti raames kogutud üle 11 000 kilo kodumajapidamiste vana toiduõli ja selle tulemusel vähenes märgatavalt õlide, rasvade ja süsivesinike sisaldus reoveepuhastisse jõudnud reovees. Sellega hoiti kohaliku kanalisatsiooni hoolduskuludelt kokku ligi 4 000 eurot. Kuigi projekt on lõppenud, jätkatakse tegevust ja linn kogub iga kuu ligi 14 tonni õli.

Tänu loodussäästliku kütuse kasutamisele vähenes ka heitkogus: süsinikdioksiidi puhul ligikaudu 15% ja süsivesinike puhul kuni 20% võrra. Linnas tekkis ka vähem väeveldioksiidi heidet, sest biokütus ei sisalda väevliühendeid.

Projekt on pälvinud ka teiste kohalike omavalitsuste tähelepanu. Veel vähemalt 11 Portugali omavalitsust on tellinud sarnasuguseid kõrgtehnoloogilisi mahuteid ja loonud elumupiirkondades õli vabatahtliku kogumise punkte. Üks projektis osaleja kavatseb võtta biokütuse kasutusele viiendikul oma sõidukitest, et vähendada 2020. aastaks oma CO₂-jalajälge. 🎯

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=2828

Elektri- ja elektroonikaseadmeid käsitlev õigusakt uues etapis

Euroopa õigusakt, mis käsitleb ohtlike ainete kasutamist elektri- ja elektroonikaseadmetes, on uuendamisel, sest sellega soovitakse hõlmata suuremat hulka tooteid ja lihtsustada tulevikus uute piirangute lisamist.

Rohkem paindlikkust

Uuendatud õigusaktiga ei täiendata praegust keelatud ainete nimekirja, milles on kuus ainet, sealhulgas plii, kaadmium ja elavhõbe. Ent komisjon vaatab nimekirja kolme aasta pärast läbi ja uuendab seda, kui see peaks teaduslike tõendite ja erikriteeriumide põhjal vajalikuks osutama.

CE-märgisega seotud nõuetele vastavuse menetlus on muudetud täpsemaks ja eeskirju, millega lubatakse erandeid ainete kasutamise keelust, on tõhustatud, et tagada nende toodete tootjatele, importijatele ja turustajatele õiguskindlus.

Uue õigusakti loomisel on lähtunud edukatest tulemustest, mida tõi selle eelkäija. Need hõlmavad paljude haruldaste elektroonikas kasutatavate ainete ja materjalide taaskasutamist, mis aitab ELil ressursi kokku hoida ja vältida ohtlike ainete sattumist loodusesse.

Asudes selles valdkonnas liidrikohale, saab liit tegelikult rahvusvaheliste standardite küsimuses teerajajaks, sest ELi mitte kuuluvad ettevõtjad, kes on huvitatud ekspordist Euroopasse ja mujale maailma, eelistaksid järgida vaid üht kriteeriumide kogumit. RoHS on olnud eeskujuks sarnastele õigusaktidele vähemalt 15 teises õigusruumis väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda (kuhu kuuluvad 27-liikmeline Euroopa Liit ning Norra, Island ja Liechtenstein).

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/index_en.htm

Elektri- ja elektroonikatoodete kasutamine muutub meie igapäevaelus üha tavalisemaks. Samal ajal aga kasvab ELis kõige kiiremini just ära visatud seadmete ja mehhanismide osakaal jäätmete hulgas ning ohtlikud ained, mida nad võivad sisaldada, kujutavad endast ohtu tervisele ja keskkonnale.

Alates jõustumisest 2003. aastal on Euroopa õigusakt, mis käsitleb ohtlike ainete kasutamise piiramist elektri- ja elektroonikaseadmetes (RoHS), hoidnud ära tuhandete tonnide keelatud ainete sattumise keskkonda pärast toodete kasuliku tööea lõppu. Selle tulemusel on tehtud ka olulisi muudatusi nende toodete väljatöötamisel.

Praegu kehtivad eeskirjad hõlmavad mitmesuguseid elektrilisi tooteid, sealhulgas kodumasinaid, tarbekaupa ning IT- ja elektersidevahendeid. Nüüd laiendatakse uue õigusakti kohaldamisala märgatavalt, et see sisaldaks kõiki elektri- ja elektroonikaseadmeid. Ainsad erandid on direktiivis eraldi välja toodud ning need hõlmavad tööstusmasinaid, sõjavarusust ja päikesepaneele.

Toodetel, mis esmakordselt direktiivi lisatakse, on kaheksa-aastane üleminekuperiood, enne kui need peavad uutele nõuetele vastama. Seega võib neid praegusel kujul müüa kuni 2019. aasta aprilli lõpuni.

☉ Kokkulepe kaubikute CO₂-heite piiride kohta

ELi väikesõidukite CO₂-heite vähendamise strateegia üks viimaseid nüansse on nüüd paigas, sest jõuti kokkuleppele kaubikute piiranguid käsitlevas uues õigusaktis. Meetmed on kasulikud nii keskkonnale kui ka selliste sõidukite kasutajatele ja tootjatele.

Väikesed tarbesõidukid ehk kaubikud moodustavad 12% Euroopa Liidu kergesõidukitest. Ent nende arv ja CO₂ heitkogus kasvab – osaliselt sellepärast, et suureneb vajadus toimetada kohale interneti teel ostetud tooteid.

Pärast seda, kui 2009. aastal võeti vastu õigusakt, millega sätestati sõiduautode heitepiirangud, jõudsid Euroopa Parlament ja ELi liikmesriikide valitsused veidi enne jõule poliitilisele kokkuleppele, et samasuguseid meetmeid hakatakse kohaldama ka kaubikute suhtes. Kokkulepe saab õigusaktina ametlikult allkirjad lihavõteteks.

Uued nõuded on väga sarnased Euroopa Komisjoni algse ettepanekuga, ent leevendavad seda pisut. Lühiajalist eesmärki – 175 g/km – tuleb järk-järgult täitma hakata alates 2014. aastast, ent see kehtib vaid terve kaubikupargi kohta 2017. aastani – aasta kauem, kui kavandati komisjoni alguses ettepanekus.

Lühiajaline eesmärk oli teada juba 2007. aastal, aga uues õigusaktis sätestatakse esmakordselt pikemaajaline eesmärk 2020. aastaks. See on 147 g/km, mis on pisut leebem kui komisjoni pakutud 135 g/km. Põhjus, miks peamise pikaajalise eesmärgi seadmine oli nüüd oluline, on see, et tootjad saavad endi kohta kehtivatest normidest selge ülevaate ja piisavalt aega alternatiivse tehnoloogia, näiteks hübriid- ja elektrikaubikute tootmise arendamiseks.

Meetmete kasulik mõju keskkonnale on suur. Komisjoni esialgse ettepaneku põhjal võiks kasvuhoonegaasi heide väheneda 2020. aastaks ligi 60 miljoni tonni võrra, kuigi nüüd võib see arv olla pisut väiksem. Kasu saavad ka ettevõtted (peamiselt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted) ja eraisikud, kes neid kaubikuid kasutavad. Isegi kui

© iStockphoto

esialgne ostuhind tõuseb, peaks ühe auto eluea jooksul kütuse pealt säästetud summa olema ligi 2 000 eurot.

Muud meetmed

Uus õigusakt täidab võimaliku seaduselünga, sest päris paljud autod, näiteks maasturid, registreeritakse peamiselt maksustamise pärast väikeste tarbesõidukitena ja need oleksid võinud pääseda sõiduautode kohta kehtivatest heitepiirangutest.

Eesmärgid on arvatud keskmisena kõikide sõidukite kohta. See võimaldab tootjatel valmistada kaubikuid, mis ületavad seatud piirangu, kui tasakaaluks toodetakse ka sõidukeid, mille näitajad jäävad piirangust madalamaks.

Uusi piiranguid ületavatelt tootjatelt võidakse nõuda sama suurt trahvi, mis kehtib sõiduautode tootjatele – 95 eurot g/km kohta. Ent praegu tundub, et suur osa tootjaid teeb pigem kõik mis võimalik, et nõudeid täita, kui maksab kopsakaid trahve, mis kahjustaksid ettevõtte aktsiahinda ja mainet.

2013. aastal vaatab komisjon kehtiva õigusakti läbi, kinnitab ametlikult 2020. aasta pikaajalise eesmärgi (147 g/m) ja parimad viisid selle täitmiseks. ☉

Lisateave

http://ec.europa.eu/clima/policies/transport/vehicles/vans_en.htm

Meri plastisupist puhtaks

Igal aastal jõuab ookeanidesse miljoneid tonne jäätmeid, mis tekitavad neis veekogudes hiiglaslikke prügilademeid. See ei ole mitte lihtsalt inetu, vaid tekitab ka keskkonna-, majandus- ja terviseprobleeme. Suur hulk prügi – 80% – pärineb maismaalt. Euroopa Komisjon otsib võimalusi, kuidas probleemi lahendada.

Prügiireostus ohustab maailmamerd järjest rohkem. Selle paljude põhjuste hulgas on ebapiisav jäätmekäitlus, puudulik taristu ja üldsuse ebapiisav teavitamine.

Suur osa merre jõudvast prügist on plast. Probleem on selles, et plast jääb plastiks igavesti – see võib vaid väiksemateks tükkideks puruneda. Biolagunev plast vajab eritingimusi, mis aga tavalises keskkonnas puuduvad.

Nähtus ei ole uus, aga selle ulatus kasvab. Vaikse ookeani põhjaosas on prügi kogunemist täheldatud alates 1950ndatest. Seal on tekkinud miljoneid tonne jäätmeid sisaldav

kogum, mis on tuntud Vaikse ookeani suure prügisaaarena. ELi enda ukstelävel asub praegu aga Atlandi ookeani prügisäär.

Sõna „plastisupp“ mõte on kirjeldada üha suuremat kahju, mida maailmamerele tekitatakse. Mõnel tagajärjel on nähtavad tõendid: mereloomad jäävad võrkudesse kinni või neelavad plastitükke. Vähem teatakse mereprügi mõjust muudes valdkondades ja sellest, kuidas see aitab mürke levitada, võimaldab võõrliikidel üle ookeanide rännata ja suurendab mitmesuguste plastist vabanevate kemikaalide sattumist toiduahelasse.

Brüsseli seminar

Euroopa Liit on juba seadnud endale sihiks parandada oma merede keskkonnatingimusi. 2008. aastal vastu võetud merestrateegia raamdirektiiv hõlmab eesmärki saavutada kõigis ELi merevetes 2020. aastaks hea keskkonnaseisund ja rõhutab vajadust parandada andmeid selliste oluliste teemade kohta nagu Euroopa meredes leiduv prügi.

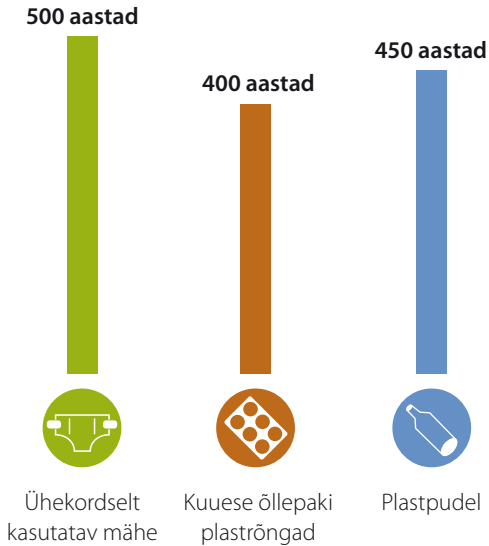
2010. aasta septembris vastu võetud komisjoni otsusega sätestati neli kriteeriumi, mille alusel kontrollitakse selle eesmärgi saavutamist: need on rannikuprügi, veepinna all

- Ligi 80% mereprügist pärineb maismaalt
- Igast viiest kilost plasti-jäätmetest üks kilo satub ookeanidesse
- Igal aastal tõmmatakse Põhjamerest välja 250 000 kilo jäätmeid

Aeg, mis kulub selleks, et plast keskkonnas valguse toimele laguneks:

hulpiv prügi, loomade poolt alla neelatud prügi ja plastitükid. Kuigi õigusaktis on sätestatud, et riiklike meetmeid, millega hoitakse ära mereprügi kahjulik mõju ranniku- ja merekeskkonnale, tuleks rakendada alates 2015. aastast, võib probleemi ulatus sundida seda tähtaega ettepoole nihutama.

Eelmise aasta novembris astus komisjon mereprügi käsitlevas tegevuses sammukese edasi, kui korraldas seminari, kuhu tuli ligi sada osalist liikmesriikide asutustest, ELi institutsioonidest, uurimisasutustest, vabaühendustest ja sidusrühmadest (nagu plastitööstus).

Probleemi ulatus sai ilmselgeks, kui osalised kuulsid, et keset Vaikset ookeani on kaalu järgi 26–46 korda rohkem plasti kui planktonit. Plasti leidub nüüd piirkonna igas meretoi-duahela astmes.

Laiaulatuslikus arutelus pöörati tähelepanu erinevustele liikmesriikide asutuste jäätmealases tegevuses. Mõnes liikmesriigis on keelatud plasti prügilasse ladestada, aga vaid üheksas riigis kogutakse 50% või enam oma prügist.

Viljaka mõttevahetuse käigus pakuti välja palju ideid probleemi lahendamiseks. Mõned keskendusid tootmismeetoditele ja toonitasid vajadust vähendada plasti ja pakendimaterjali kasutamist. Teised panid rõhku ennetustööle,

mida peaks tegema, et prügi ei satuks keskkonda: näiteks peaks suurendama ringlussevõetavaid koguseid ja võtma praktilisi meetmeid, muu hulgas lõpetama tasuta kilekottide ja heategevuslike õhupallide jagamise.

Tähelepanu pöörati vajadusele suurendada üldist teadlikkust probleemi olemusest – mitte ainult üldsuse, sealhulgas eelkõige noorte, vaid ka tootjate, ranniku ja merede kasutajate ning kohalike, liikmesriikide ja Euroopa Liidu asutuste teadlikkust.

Poliitika poole pealt soovitati seada suuremaid eesmärke plasti ringlussevõtu kohta ja võib-olla keelata plasti ladestamine prügilatesse. Et kehtiv direktiiv laevaheitmete ja lastjäätmete vastuvõtmise seadmete kohta sadamates on läbivaatamisel, kaaluti ka tasustamiskorra muutmist, et laevadel oleks ajend anda oma prügi sadamasse, mitte lasta merre.

Järgmised sammud

Komisjon hindab parajasti neid paljusid ideid, mille pakkusid välja mitmed huvirühmad, kes muretsevad Euroopa meredes suureneva reostuse pärast. Komisjoni analüüs peaks valmima enne suve. See hõlmab kooskõlastatud lahenduse kõiki külgi, sealhulgas

üldsuse teadlikkuse suurendamist probleemist, millega puutuvad igapäevaelus kokku vaid vähesed.

Merereostuse eest vastutab kogu maailm. Keskkonnavolinik Janez Potočnik rõhutas oma hiljutises vastuses roheliste fraktsiooni kuuluvale Briti parlamendiliikmele Caroline Lucasele, et vastutust kuhjunud jäätmete eest on väga raske panna kellelegi konkreetsele. „Probleemiga tuleb tegelda ja lahendus tuleb leida rahvusvahelisel tasandil!”

Ta pidas silmas eriti Atlandi ookeani prügi-saart, ent see põhimõte kehtib ka teiste ookeanide kohta. Seetõttu osaleb Euroopa Komisjon aktiivselt viiendal rahvusvahelisel merejäätmete teemalisel konverentsil, mis toimub 20.–25. märtsini 2011 Hawaiiil.

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/water/marine/pollution.htm>

🎯 Rohkem tähelepanu toidujäätmetele

Igal aastal visatakse Euroopa Liidus ära ligi 180 kilo toitu inimese kohta. Uues uuringus* vaadeldi jäätmete tekkimise põhjuseid, hinnati nende mõju keskkonnale ja pakuti välja viise, kuidas piiratud ressursse paremini kasutada.

toidu ümberjagamise programmideni. Peale selle, et uuringuga juhitakse tähelepanu vajadusele parandada toidujäätmeid puuduvat aruandlust, sisaldab see ka nelja soovitusi.

Selles julgustatakse kasutama toodetel ühtsemat kuupäevamärgistust (nagu „kõlblik kuni” ja „parim enne”), et see oleks lihtsamini mõistetav. Nii tekib võimalus kehtestada ELi eesmärgid toidujäätmete tekke vältimiseks ja toidujäätmete eraldi kogumise korraldamiseks.

Uuringu autorid ennustavad, et rahvaarvu ja netosissetuleku suurenedes kasvab toidujäätmete hulk 2020. aastaks 125 miljoni tonnini.

Hoiatatakse ka terviseohtude eest. Liikmesriigid koguvad toidujäätmeid ja arvutavad nende koguseid erinevalt. Osa andmeid on puudu ja osa arve on ainult teatud andmete põhjal tehtud järeldused. Siiski rõhutatakse, et probleemi ulatus on selge.

Uuringu tulemusi võeti arvesse hiljuti avaldatud jäätmestrateegia aruandes. Tulevikus keskendutakse eriti jäätmetekke vältimisele ja biojäätmetele, mis on toidujäätmetega otseselt seotud. Liikmesriigid peavad 2013. aastaks koostama jäätmetekke vältimise tegevuskavad. Komisjoni soovitusel kohaselt võiksid need sisaldada ka peatükki toidujäätmete vähendamise kohta. 🎯

* *Eeluring toidujäätmete kohta 27-liikmelises ELis; Bio Intelligence Service.*

Toidujäätmed tekivad mitmel põhjusel. Probleemi ulatuse määramiseks uuriti nelja peamist allikat: kodumajapidamisi, tootjaid, jae- ja hulgimüüjaid ning toitlustusettevõtteid. Uuringu käigus leiti, et igal aastal visatakse ELis ära 89 miljonit tonni toitu.

Selle peasüüdlased on kodumajapidamised, mis tekitavad 43% kõikidest toidujäätmetest. Põhjuseks võib olla liigostmine, kuupäevamärgistuse valesti mõistmine, liiga suure toidukoguse valmistamine või halvad säilitustingimused. Ühendkuningriigis tehtud uuringu kohaselt tekitab see ühele kodumajapidamisele aastas 565 eurot kahju.

Tootmisvaldkond on 39 protsendiga teine suurem jäätmetekitaja. Sageli on jäätmete teke vältimatu, sest kondid ja teatud organid visatakse ära. Ent põhjusteks on ka ületootmine, defektsed tooted ja pakendikahjustused. Toitlustussektor vastutab 14% toidujäätmete

eest, mis tulenevad osaliselt sellest, et portsjonid on liiga suured. Jae- ja hulgimüüjate õlule jääb 4% – selle põhjuseks võib olla ebatõhus tarneahel ja raskused nõudluse hindamisel.

Toidujäätmetel on keskkonnale ränk mõju. Uuringu kohaselt tekib toidujäätmete tõttu aastas hinnanguliselt 170 miljonit tonni õhkupaisatavat süsinikdioksiidi – see on 3% ELi 2008. aasta heitkogusest. Arvestades, et jäätmete teket kodumajapidamistes on paljuski võimalik ära hoida, võib selleks võetud meetmete abil vähendada kasvuhoonegaasi heitkogust ELis kuni 1% võrra.

Jäätmetekke vähendamine

On teada, et algatatud on üle saja projekti, mille eesmärk on toidujäätmete teket vähendada. Need ulatuvad teavituskampaaniatest

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/eussd/reports.htm>

Uued väljaanded

Keskonnaalased teabelehed

Neljaleheküljeliste värviliste teadmike sarjale on lisandunud veel kaks teabelehte, mille eesmärk on anda lugejale sisutihe ülevaade konkreetsetest päevakajalistest keskkonnaküsimustest.

Uued teemad on järgmised:

- 🎯 Horizon 2020: Vahemere puhastamine saastest;
- 🎯 Euroopa Liidu veepoliitika raamdirektiiv.

Teabelehtede printimiseks sobilikke PDF-versioone saab alla laadida aadressil

<http://ec.europa.eu/environment/pubs/factsheets.htm>

„Natura 2000“

Euroopa Komisjoni looduse ja elurikkuse teabelehe Natura 2000 viimane väljaanne on nüüd ilmunud. 2010. aasta detsembri lehenumber sisaldas eriaruandeid bioloogilise mitmekesisuse ELi tegevuskava 2010. aasta hindamisest, artiklit Natura 2000 alasil puudutavate lahkkelide lahendamise kohta, lugu selle väärtusliku võrgustikuprogrammi sotsiaal-majanduslikust kasust ning ka viimaseid uudiseid looduse ja elurikkuse kohta kõikjal Euroopas.

Teabeleht ilmub kaks korda aastas inglise, prantsuse, saksa, hispaania, itaalia ja poola keeles.

Kui soovite end lisada postiloendisse või laadida alla elektroonilise versiooni, külastage veebilehte

http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/natura2000nl_en.htm

Euroopa veeressursside kaitse

Vett tuleb kaitsta ja õigesti kasutada. See ei ole pelgalt tarbekaup, vaid väärtuslik loodusvara, mis on ülitähtis nii praegustele kui ka tulevastele põlvkondadele. Äsja ilmunud brošüür „Water is for Life – how the Water Framework Directive helps safeguard Europe's resources“ („Vesi on elu. Kuidas veepoliitika raamdirektiiv aitab kaitsta Euroopa ressursse“) sisaldab värskemat teavet ELi veepoliitika raamdirektiivist, millega sätestati 2000. aastal õiguslik kohustus kaitsta ja parandada vee kvaliteeti kogu Euroopas.

Kui soovite (inglisekeelset) brošüüri alla laadida või seda tellida, külastage veebilehte

http://bookshop.europa.eu/is-bin/INTERSHOP.enfinity/WFS/EU-Bookshop-Site/en_GB/-/EUR/ViewPublication-Start?PublicationKey=KH3109164

Kui pole kirjas teisiti, saab väljaandeid tasuta EU Bookshopi kodulehelt bookshop.europa.eu

Agenda

Euroopa säästva energia nädal 2011 12.–14. aprill 2011 • Brüssel, Belgia

Euroopa säästva energia nädala raames näidatakse viimaseid uuendusi energiatõhususe ja taastuvenergia tehnoloogias, põhimõtetes ja sellega seotud tegevuses. Brüsselis korraldatakse kõrgetasemelisi konverentse ja ELi liikmesriikides toimub sadu energiapäeva üritusi.
<http://www.eusew.eu/>

Keskonnakonverents „Päästke planeet“ (Save the Planet) 13.–15. aprill 2011 • Sofia, Bulgaaria

Rahvusvahelise ökofoorumi teisel kohtumisel keskendutakse jäätmeäritlussektorile ja ringlussevõtule.
http://www.viaexpo.com/index.php?option=com_content&view=article&id=113&Itemid=138&lang=en

Püsivate orgaaniliste saasteainete konverents 25.–29. aprill 2011 • Genf, Šveits

Konverentsi päevakorda kuuluvad konventsiooni rakendamise ja ka töökava tutvustamisega seotud küsimused.
<http://chm.pops.int>

Euroopa tulevikutehnoloogiate konverents ja näitus (FET 11) 4.–6. mai 2011 • Budapest, Ungari

FET 11 on foorum, mis võimaldab eri valdkondade ja kogukondade sidusrühmel uurida tehnoloogiasektoris esinevaid teaduslikke, ühiskondlikke ja poliitilisi teemasid.
<http://www.fet11.eu/>

Roheline nädal 2011 24.–27. mai 2011 • Brüssel, Belgia

Roheline nädal on suurim iga-aastane Euroopa keskkonnapoliitikat käsitlev konverents. Selle aasta teemad „Ressursitõhusus – kasuta vähem, ela paremini“ käsitletakse rohkem kui 40 istungil, mis annab osalejatele võimaluse vahetada kogemusi ja parimaid tavasid.
<http://ec.europa.eu/environment/greenweek/>

🎯 Lühidalt uudiseid

Tööstusheitele karmimad normid

Pärast rangemate saastekontrollinormide vastuvõtmist vähenevad kõikjal ELis paiknevates suurtes põletusseadmetes tekkiva tööstusheite kogused märgatavalt. Täiustused peaksid tooma kasu 7–28 miljardit eurot aastas ja hoidma ära 13 000 inimese enneaegse surma. Halduskoormuse vähendamise meetmetega säästetakse ka tööstuses ligi 32 miljonit eurot aastas. Uue tööstusheidet käsitleva õigusaktiga uuendatakse seitset senist õigusakti ja liidetakse need omavahel. See karmistab kontrollinõudeid ja edendab parima võimaliku tehnika rakendamist, mis saab aluseks loataotlemisel, nii et see toimuks kogu ELis ühtemoodi.

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/air/pollutants/stationary/index.htm>

Keskonnajamandamise auhinna võitjad

Kuus organisatsiooni võitsid Euroopa keskkonnujuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) auhinna. Keskkonnuauhindu silmapaistvate keskkonnualaste saavutuste eest on eraettevõtetele ja avalik-õiguslikele organisatsioonidele antud alates 2000. aastast. 2010. aastal keskenduti ressursitõhususele, võttes arvesse vee ja energia tarbimist, jäätmeteket ja CO₂-heidet. Eri kategooriates valiti võitjad 42 kandidaadi seast. Need on mikroorganisatsioonidest Soc. Coop. Dog Park a.r.l (Itaalia), väikeorganisatsioonidest Ecoprint AS (Eesti), keskmise suurusega organisatsioonidest Oxfam-Solidarité (Belgia), suuorganisatsioonidest Mahou S.A. (Hispaania), avalik-õiguslikest väikeorganisatsioonidest Hochschule für nachhaltige Entwicklung Eberswalde (Saksamaa) ja avalik-õiguslikest suuorganisatsioonidest Sandwell Homes (Ühendkuningriik).

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/emas/emasawards/index.htm>

Komisjoni bioloogilise mitmekesisuse kampaania sai autasu

Euroopa Komisjoni kampaania, millega soovitakse suurendada inimeste teadlikkust bioloogilise mitmekesisuse ehk elurikkuse vähenemisest, sai maineka kommunikatsiooniauhinna „European Excellence Award“. Kommunikatsiooniekspertidest koosnev sõltumatu žürii tunnustas komisjoni keskkonna ja ökoloogia kategoorias. Kampaania, mille keskmes on veebis levitav filmiklipp ja tunnuslause „Meie ühine südameasi“, viiakse läbi kõikides ELi ametlikes keeltes ning see rõhutab elurikkuse seotust kõige muuga. Veebilehte ja videot on vaadanud miljonid inimesed ja elurikkuse kampaanialeht Facebookis on osutunud väga populaarseks. Kampaania jätkub ka 2011. aastal.

Lisateave

<http://www.weareallinthisogether.eu>
<http://www.youtube.com/watch?v=drd-Bs4jtf8&feature=related>
<http://en-gb.facebook.com/apps/application.php?id=346348816000>

